

CENA 100 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRZYKŁADNY WYNOŚ

w Kaliszu miesięcznie 2000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 2500 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3000 Mk.
Zagranicą 6000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 100 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1.2.3. m. 400., w tekście m. 300.
Nekrologi 400 mk. wyjątkowo 200 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 76 91
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po poł.

№ 284 (7323).

Czwartek dnia, 14 Grudnia 1922 r.

Rok XXX

Stylowy

Od piątku d. 15/XII do 18/XII
1922 roku włącznie.
TYLKO 4 DNI.

Wystawiamy arcydzieło 5 tysięcy osób odchodziło w ciągu trzech ty-
nad arcydziełami!!! godni od kasy Kino-Teatru „Wodewil”
podczas demonstrowania Gerharda HAUPTMANA w Warszawie z powodu wyprzedanej sali
nastrojowy dramat w 6-ciu aktach 5 milionów marek dziennie wpływało do
kasy teatru „Wodewil” w ciągu
trzech tygodni

Hanusia

W roli głównej występuje znakomity Herman Valentin,
reżyserja znakomitego Urbana Gada.
Nic więcej nie napiszemy tylko **przyjdźcie i podziwiajcie!**
Agencja kinematograficzna „Corso” w Warszawie

Dr. P. KLINGER

SPECJALISTA

chorób wenerycznych i skórnych
(analizy krwi na syfilis) 1402przyjmuje codziennie: od 9-10 i od 4-7,
w niedziele i święta od 11-1. Towarowa 3, 1 p.

LABORATORJUM

CHEMICZNO - BAKTERJOLOGICZNE

D-ra med. S. WAŁCHOWICZOWEJ

z Radomia, przeniesione do
Kalisza Al. Józefiny № 13, II piętroWYKONYWA wszelkie analizy w zakres
diagnozyki lekarskiej wchodzące (analizy
krwi na syfilis i inne). Czynne codziennie
od 9-1 i od 3-6.Z chorób wewnętrznych i dziecięcych przy-
jęcia między 4-7 po południu.

TELEGRAMY.

O spokój i bezpieczeństwo

WARSZAWA 13. Wczoraj na godz. 5 po
poł. zwołane zostało nadzwyczajne posiedzenie
Rady ministrów, na którym nowy kierownik mi-
nisterjum spraw wewnętrznych p. Darowski dał
wyjaśnienia o sytuacji i o zarządzeniach jakie
wydał i wydać zamierza w celu zapewnienia spo-
koju publicznego.

Pierwsze zarządzenie min. spraw wewnętrznych

WARSZAWA 13. Minister spraw wewn.
wewnętrznych wydał polecenie zawieszenia w czyn-
nościach urzędowych komisarza rządu m. War-
szawy p. Borzeckiego i komendanta policji m.
Warszawy p. Sikorskiego. Polecenie to wyko-
nane zostało natychmiast, a sprawę oddano pro-
kuratorowi.

Po porozumieniu się z p. ministrem sprawie
długości, prokurator sądu okręgowego, p. Kazi-
mierz Rudnicki, jeszcze wczoraj wieczorem
wszczął dochodzenie, przesłuchując przedewsz-
ystkiem komendanta policji p. Sikorskiego. Dal-
sze dochodzenie w toku.

O 12 i pół w nocy pod przewodnictwem no-
wego min. Spraw Wewn. p. L. Darowskiego przy
udziale przedstawicieli organów bezpieczeństwa
publicznego odbyła się narada w sprawie dal-
szych zarządzeń dotyczących bezpieczeństwa pu-
blicznego.

Jeszcze wczoraj późnym wieczorem wszyscy
województwie otrzymali telegraficzne zawiado-
mienie o dymisji p. Kamińskiego oraz o ob-
jęciu kierownictwa Min. Spraw Wewn. przez mi-
nistra Darowskiego.

Sala Tow. Muzycznego

W czwartek, 14 grudnia r. b. odbędzie się

KONCERT pianisty - kompozytora

ALEKSANDRA

WielhorskiegoProf. Konserwatorium, Członek Komisji Mu-
zycznej przy Min. Spraw Wojskowych.W programie: Chopin, Liszt, Paderewski,
Szymanowski, Pachulski, Skriabin, Rach-
maninoff, Wielhorski.Szczegóły w programach. Część dochodu
przeznaczono na patronat nad ochro-
nami. Początek o godzinie 8-iej wieczorem.

W KANTORZE „GAZETY KALISKIEJ“

są do nabycia książki 3238

Spis abonentów telefonicznych

w cenie 1000 marek.

Jednocześnie z tem wojewodowie otrzymali
polecenie o wydaniu zarządzeń zmierzających
do zabezpieczenia porządku publicznego w wo-
jewództwach.

Dymisja min. Kamińskiego.

WARSZAWA 13. Minister spraw wewn.
wewnętrznych, p. Kamiński, podał się do dymisji.

Prezes ministrów, dr. Nowak dymisję przy-
jął, powierzając pełnienie obowiązków ministra
spraw wewnętrznych ministrowi pracy i opieki
społecznej, p. Darowskiemu, który obowiązki te
objął.

Stanowisko władz rządowych.

WARSZAWA 13. Minister spraw wewn.
p. Darowski, zwołał zebranie prasowe dla wy-
jaśnienia stanowiska władz wobec zajść wczor-
ajszych.

Z upoważnienia ministra zajętego na kon-
ferencji z przedstawicielami stronnictw w sej-
mie, sprawę stanowiska referował dyr. Urbano-
wicz, który oświadczył, iż:

Rząd musi stać na stanowisku konstytucyj-
nym i bronić praworządności. Wszelkie wyko-
rzenia przeciw praworządności i konstytucyjnej
są niedopuszczalne. Rząd z drogi tej zejść nie
może i, w razie konieczności, użyje wszelkich
środków dopuszczalnych.

Zajścia wynikły na tle niezadowolenia z fak-
tów dokonanych legalnie i na gruncie konstytu-
cyjnym.

Rząd nie może pozwolić na dalsze zajścia
tego rodzaju bez względu na to, przez jakie u-
grupowania byłyby one wywołane.

Ponieważ każda akcja wywołuje kontrakcje
co w następstwie może doprowadzić do rozlania
się wrzenia i zamętu w sposób wysoce niebez-
pieczny i niepożądany, przeto władza rządowa

przypomina, iż żadnych zebrań pod gołym nie-
bem, oraz pochodów i manifestacji bez zezwole-
nia komisarza rządu odbywać nie wolno.

Próby zakłócenia spokoju przez wiece, po-
chody lub demonstracje uliczne będą tłumione
siłą.

Życzenia dla Prezydenta Rzeczypospolitej

WARSZAWA 13. Od Pošta Rzeczypospo-
litej Polskiej w Paryżu p. Maurycego Zamoj-
skiego otrzymał p. Prezydent Rzeczypospolitej
telegram następujący:

„Do Jego Ekscelencji Pana Prezydenta Rze-
czypospolitej w Warszawie.—Proszę Pana Pre-
zydenta przyjąć najszczerze powinszowania z
powodu wyboru oraz gorące życzenia owocnej
i wydajnej pracy dla dobra Ojczyzny.—Maurycey
Zamojski”.

Pomiędzy innymi p. Prezydent Rzeczypos-
politej otrzymał depesze gratulacyjne jugosło-
wiańskiego min. spr. zagr. od p. Ninczicza, lo-
wskiego prezydenta ministrów p. Meyerowicza
i wielu wyższych urzędników w Polsce.

Spokój w kraju.

WARSZAWA 13. Ministerjum spraw wewn-
wewnętrznych otrzymało wiadomości ze wszystkich
miast wojewódzkich o zupełnym spokoju w ca-
łym państwie.

Władze wydały wszędzie odpowiednie zarzą-
dzenia i zdwoiły czujność.

Za wywołanie niepokoju.

WARSZAWA 13. Komisarjat rządu na st.
m. Warszawę, upatrując w jednodniówce p. t.
„Dodatek nadzwyczajny“ z datą 10 grudnia
1922 r., cechy przestępstwa w art. 263 k. k. prze-
widzianego, pociągnął do odpowiedzialności kar-
nej redaktora wydawcę Henryka Sela, oraz wła-
ściciela drukarni Piekarniaka za wywołanie nie-
pokoju publicznego.

Dodatek ów zawierał wiadomości z sensa-
cyjnymi tytułami: „Zamach na naczelnika pań-
stwa“, „Żydzi przy robocie“, „5 bomb“, „Sensa-
cyjne wiadomości“. Wykrzykując owe sensa-
cyjne tytuły, chłopcy zbierali 100-markówki za
drwiny ze zdrowego sensu.

Do kolejarzy.

WARSZAWA 13. Zarząd główny polskie-
go Związku kolejowców wydał odezwę nastę-
pującą:

„Do wszystkich zarządów okręgowych pol-
skiego Związku kolejowców.

Posłowie-członkowie polskiego Związku ko-
lejowców wzywają kolegów kolejarzy do zacho-
wania spokoju i pozostania w pracy.

Nie dajcie się sprowokować!

**Kupujcie 8%
Pożyczkę złotą!**

3215
PODARKI GWIAZDKOWE!!!

S. Maciejowski

KALISZ, ulica Wrocławska Nr. 15, dom W-go Szmidta

POLECA

NA PODARKI GWIAZDKOWE:

KRYSZTAŁY, FIGURY, BIUSTY, ŻARDINIERY porcelanowe i terrakotowe. — SERWISY STOŁOWE, porcelanowe, kryształowe i szklane. LAMPY elektryczne, gazowe i naftowe, — SERWISY [do herbaty i kawy. — Dział wyrobów platerowanych firm. — FRAGET, Norblin i Henneberg.

Najtańsze źródło zakupów.

STAŁY NAPŁYW NOWOŚCI.

PODARKI GWIAZDKOWE!!!

Do ogółu ludności Warszawy.

P. kierownik ministerjum spraw wewnętrznych, Darowski, wydał w dniu wczorajszym następującą odezwę do ogółu ludności:

„W dniu dzisiejszym Warszawa stała się widownią smutnych wypadków. Tłum, składający się z przeważnej części z młodzieży, dopuścił się szeregu ekscesów, w których rezultacie były nawet, ofiary wywołane starciem się poszczególnych grup.

Rząd, stojąc na stanowisku poszanowania prawa i samorządności, zmuszony jest do zajęcia zdecydowanego stanowiska przeciwdziałania tego rodzaju wybrykom gwałcącym prawo.

Podając o tem do wiadomości publicznej, uprzedzam, iż wszelkie próby zakłócenia porządku publicznego, czy ze strony poszczególnych grup czy też jednostek tłumić będą wszelkimi środkami, będącymi w mojem rozporządzeniu, aż do najostrejszych włącznie.

W razie niespełnienia wezwania władz do rozejścia się, policja i wojsko będą zmuszone do użycia broni.

Uprzedzam o tem, wzywam obywateli państwa, a w szczególności młodzież, do powrotu do zajęć normalnych i do zachowania bezwzględniego spokoju.

List z Górnego Śląska.

(Od własnego korespondenta)

Katowice, 12 grudnia.

W tych dniach, w czwartek, odbył się pogrzeb wojewody śląskiego, ś. p. Józefa Rymera, który objął te stanowisko w maju, w kilka tygodni przed wkroczeniem na Śląsk wojsk polskich i usunięciu się komisji międzysojuszniczej Wielkim ciężkiem, przekraczającym siły niejednego może męża stanu było zadanie, jakiego się podjął ś. p. wojewoda Rymer, przyjmując wysoki, ale ciężki i odpowiedzialny urząd pierwszego wojewody Śląskiego.

Na Śląsku mieliśmy zawsze i dotąd mamy tylko niewielu zadowolonych. I nie dziw: drożyna, liczne wypadki grabieży i kradzieży, nie schodzące z porządku dziennego, brak wyzkolonego personelu urzędniczego i ogólny pohop do narzekania na panujące stosunki, ciągłe szwankowanie waluty zarówno niemieckiej jak polskiej, z którymi związane jest życie gospodarcze na Śląsku—wszystkie to poniekąd usprawiedliwia niezadowolenie szerokiej kół ludności, ale daje także pojęcie o trudności zadania, jakie miał do spełnienia pierwszy wojewoda śląski.

Kto miał powód do niezadowolenia, wywał przedewszystkiem na wojewodę i jego czynił za istniejące niedomagania. Mógł mieć ś. p. Rymer swoje wady—bo któżby ich nie miał!—to

mu jednak przyznać trzeba, że niezależnie od trudności, o których wiedział, że będą niemałe, w chwili, gdzie inni nie czuli się na siłach wzięcia na siebie ciężkiej odpowiedzialności, ś. p. Rymer nie zawahał się podjąć zadania, przechodząc tego zwykle siły ludzkie.

Przed kilku tygodniami z powodu przepracowania się wojewoda Rymer wziął urlop, i ciężko chory położyć się musiał do łóżka. Czując się po dwóch tygodniach cokolwiek lepiej, chociaż zawsze jeszcze chorym będąc, udał się do Warszawy, aby wziąć udział w uroczystościach otwarcia nowego Sejmu Rzeczypospolitej. Wróciwszy z Warszawy, ponownie musiał się położyć do łóżka, które stać się miało jego lożem śmiertelnym. W kilka dni potem zmarł na zapalenie mózgu.

Pogrzeb jego okazał, jakim szacunkiem lud śląski otacza Zmarłego. Wszystkie pisma, zarówno polskie jak niemieckie, poświęciły ś. p. Rymerowi artykuły pełne uznania, sławiąc przede wszystkim jego charakter jako człowieka i Polaka, charakter jak iza czysty. Nie dziw więc że pogrzeb miał prawdziwie królewski. Całe Katowice, cała bliższa i dalsza okolica, wzięły udział w pogrzebie, aby uczcić Zmarłego. Bo ś. p. nie miał osobistych wrogów. Jako przywódca politycznej partji NPR, miał zapewne przeciwników politycznych, ale nie miał i mieć nie mógł wrogów osobistych.

Orszak żałobny na dziesiątki tysięcy uczestników liczący, kroczył mimo niepogody, zimna i śoty grudniowej za trumną. Trzy godziny trwały obrzędy pogrzebowe. Przedpołudniem odbyła się w kościele Panny Marii w Katowicach uroczysta msza żałobna, odprawiona przez przyjaciela Zmarłego, proboszcza ks. dr. Kubinę. Po południu odbyła się eksportacja zwłok z domu żałoby. Liczne tysiące osób już na godzinę przed oblegały dom i przyległe ulice, przagnąc Zmarłemu oddać ostatnią posługę. Trzech ministrów wzięło udział w pogrzebie, kilku wice-ministrów, wojewodów, kilku senatorów, posłów na Sejm Warszawski, posłowie do sejmiku śląskiego, śląska Rada Wojewódzka, burmistrz miasta Katowic z radą miejską, blisko sto towarzyszy z okrytymi kirem sztandarami, sokoli, harcerze, towarzystwa śpiewackie, górnicy itd., wreszcie nieprzejrany pochód ludu—razem z 20 lub 30 tysięcy osób, nie licząc tyleż tysięcy które przez całą drogę, która postępowal orszak żałobny, tworzyły gęsty szpalet. Na czele pochodu postępowala orkiestra wojskowa, grająca marsza żałobnego, za nią kompanja honorowa w pełnym rynsztunku bojowym, dalej oddział policji z bronią, następnie towarzystwa ze sztandarami, potem karawan ze zwłokami Zmarłego, okryty niezliczoną ilością cennych wieńców masę wieńców niesiono osobno a resztę pozawieszano na sztachetach domu żałoby, za karawa-

MICHAŁ KONOPIŃSKI.

ADAM ASNYK

JAKO POLITYK I REDAKTOR.

Do składu redakcji należeli nadto: Mieczysław Pawlikowski, ojciec późniejszego dyrektora teatru miejskiego w Krakowie, a potem we Lwowie, który był niesłychanie sumiennym redaktorem feljetonu, ale zastrzegał się z góry, że w dziennych pracach redakcyjnych udziału brać nie może. Stałymi pracownikami byli nadto: Lokietek, były profesor gimnazjalny, uczestnik powstania 1863 r., człowiek z dużą wiedzą, jako demokratą radykalny, dla którego stronnictwo i dziennik były zawsze zbyt blade. Nawet w zastępstwie za Romanowicza obawiano się oddać mu redakcję. Czynnny udział w pracach redakcyjnych i w stronnictwie brał dr. August Sokołowski, znany i ceniony autor prac historycznych, podówczas profesor w gimnazjum św. Anny. Antoni Kleczkowski, ojciec obecnego profesora uniwersyteckiego, choć wiekiem młodszy, był jednym z najstarszych współpracowników dziennika, bo do składu redakcji należał prawie od początków „N. Reformy”. Władysław Prokiesz, już za czasów Romanowicza zdobywał sobie ostrogi dziennikarskie. On też jednym jest dziś moim kolegą redakcyjnym, stale w „N. Reformie” wraz ze mną pracującym od czasów, gdy ja w jej kadry się zaciągnąłem. Z młodszych współpracowników wybijał się, zwłaszcza jako referent spraw francuskich, Gustaw Koźmiński. Od samego początku narad nad kwestją na-

stępcy po Romanowiczu, uważano Asnyka za jedyne kandydata na to, wówczas bardzo odpowiedzialne stanowisko polityczne. Był on przecież członkiem pierwszego grona redakcyjnego starej jeszcze „Reformy”, założonej przez Jana Czerwińskiego, właściciela rozgłoszonego w swoim czasie zakładu leczniczego w Fürstenhofie w Styrii. Pierwszy numer „Reformy” ukazał się 1 stycznia 1882, jako wydawca podpisywał dziennik Asnyk, jako odpowiedzialny redaktor, dr. Tadeusz Rutowski. Oprócz nich dwóch, do grona redakcyjnego należeli: Romanowicz, Mieczysław Pawlikowski i dr. Bolesław Lutostański. W pierwszym numerze „Reformy” rozpoczął się w feljetonie druk noweli w tych czasach w Krakowie, ale z opowiadania wiem, że właściciel dziennika był człowiekiem niesłychanie arbitralnym, w poglądach i sądach swoich nieobliczalnym. Współdziałanie z nim w dzienniku okazało się niebawem niemożliwym. Przyszło tedy między właścicielem pisma a jego redakcją do ostrej wymiany zdań, czego następstwem było zerwanie stosunków redakcji z Janem Czerwińskim. Dnia 28 listopada 1882 r. ukazał się już pierwszy numer „Nowej Reformy”, zapowiadający dalszy ciąg polityki „Reformy” i przeniesienie się całego jej grona redakcyjnego pod nową firmę. Asnyk podpisywał też nowy dziennik nadal jako wydawca, Tadeusz Rutowski, jako odpowiedzialny redaktor. Dopiero choroba piersiowa, trapiąca Asnyka od młodych lat, zmusiła go do wyjazdu za granicę i w dalszym następstwie do ustąpienia z redakcji. Gdy Tadeusz Rutowski przeniósł się do Lwowa na stanowisko dyrektora departamentu statystycznego, zaczął podpisywać dziennik Tadeusz Romanowicz, jako odpowiedzialny redaktor. Był on jednak już przedtem faktycznie kierownikiem i naczelnym redaktorem „N. Reformy”.

Przeszłość Asnyka w dzienniku, wielkie imię jakie podówczas posiadał w świecie kulturalnym

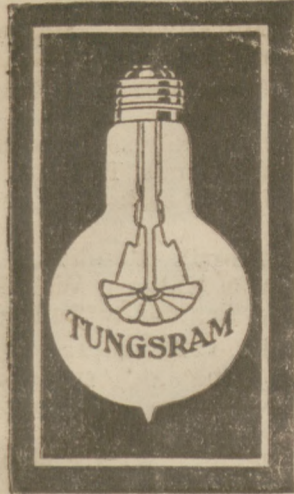
polskim, wreszcie znane wszystkim wysokie zalety jego charakteru, przedstawiały niezwykle wysokie walory dla osieroconego przez Romanowicza dziennika. Asnyk wzbraniał się przyjmując stanowisko naczelnego redaktora, powołując się na zły stan swego zdrowia, rzeczywistie wymagającego wielkiego szanowania się i oszczędzania sił fizycznych. Gdy jednak grono redakcyjne zapewniło go o swoich najlepszych chęciach współpracy, a Romanowicz przyrzekł dalsze także popieranie „N. Reformy” swoim wytrawnym piórem ze Lwowa, którego to przyrzeczenia rzeczywiście z całą ścisłością dotrzymał, zgodził się Asnyk na przyjęcie stanowiska naczelnego redaktora „Nowej Reformy”. W ten sposób załatwiony został incydent, który wielki niepokój budził przez kilka tygodni w redakcji i stronnictwie.

Dnia 18 grudnia 1889 r. odbyła się wieczór w sali strzeleckiej wielka pożegnalna uczta dla Romanowicza, urządzona na cześć odjeżdżającego z Krakowa redaktora i działacza politycznego. Do stołów zasiadło przeszło 200 osób ze sfer mieszczaństwa krakowskiego, inteligencji i wogóle licznych już wówczas wyznawców demokratycznego znaku. Romanowicz, mówca pierwszorzędnym, wygłosił wspaniałą mowę, w której po 8 latach pracy na terenie krakowskim zebrał się ze zwolennikami swoimi i stronnictwa. A gdy jako swojego następcę przedstawił Asnyka, zerwała się burza oklasków, którymi dziękowano wielkiemu poecie i postwi miasta za przyjęcie tego stanowiska.

Wychodząc z tego zebrania, zapowiedział mi Asnyk, że na drugi dzień przyniesie wstępny artykuł. Był to pierwszy jego artykuł, który za mojej w „N. Reformie” bytności, pojawił się na szpaltach „N. Reformy”.

Dnia 18 grudnia podpisał Asnyk znowu dziennik, jako „odpowiedzialny redaktor”.

D. C. N.)

Tungstamm

najtrwalsza żarówka oszczędnościowa z ciągnionego drutu metalowego. Jedno i półwatowe żarówki wszelkich rodzajów i voltaży.

„TUNGSRAM“ Warszawa, Sienkiewicza 3, adr. teleg. „Tungstamm“ Warszawa. 3282

dem zaś rodzina zmarłego, ministrowie, generałowie, przedstawiciele władz itd., a w końcu nieprzejrzana rzesza ludu. W kościele Marji Panny przy udziale liczego duchowieństwa odśpiewał delegat biskupi ks. prałat Kapica uroczyste ekzekwie, poczem pochód udał się przy łajemniczemu światłu pochodni na cmentarz, gdzie ciało po kilku dalszych przemówieniach pogrzebowych oddano ziemi na wieczny spoczynek.

Zgon śp. Wojewody Rymera, który zmarł w sile wieku, licząc zaledwie lat 40, oplakuje wdowa z ośmiorgiem dzieci liczną rzeszą robotników, politycznych przyjaciół zmarłego. Wojewoda Rymer był bowiem robotnikiem, górnikiem z zawodu, i tylko swej woli energii żelaznej, jakoteż swej inteligencji swej niepośledniej miał do zawdzięczenia dopięcie stanowiska najwyższego urzędnika w autonomicznym Województwie śląskim.

Bardzo wielkie zainteresowanie budzi obecnie sprawa nominacji nowego Wojewody śląskiego. Jako najpoważniejszych wymieniają dwóch kandydatów: Marszałka Sejmu śląskiego, adwokata Wolnego i dra Pocykę, starosty powiatu świętochłowickiego. Obaj należą do t. zw. Bloku Narodowego. O ile kandydaturę przyjmie p. Wolny, pozostanie otwarta sprawa obsadzenia krzesła marszałkowskiego w Sejmie śląskim.

Walka o to stanowisko nie będzie zbyt łatwa, gdyż żaden z wchodzących w rachubę ewentualnych kandydatów nie cieszył się takim zaufaniem i szacunkiem ogółu Sejmu, co zwłaszcza p. mecenas Wolny, który w czasie krótkiego urzędowania swego okazał, że stoi ponad partjami i urządził swój sprawował całkiem bezstronnie.

Wogóle ma Śląsk zawsze tyle na głowie!

W przyszłą niedzielę odbędzie się uroczysty ingres Administratora Apostolskiego ks. dra Hlonda. W tym celu założył się komitet, na czele którego stoja najwybitniejsze osobistości G. Śląska i katolicy tak niemieccy, jak polscy, między nimi poseł Korfanty, generał Horeszkie wicz, ks. prałat Kapica, baron v. Reitzenstein i liczni inni. Komitet zbiera składki na fundusz przyjęcia Administratora Apostolskiego.

Ingres zwierzchnika kościelnego na Śląsku polskim nastąpi w niedzielę, 17 bm. w Katowicach i przekonany jestem, że wypadnie świetnie i stanowić będzie nie tylko głębokiej religijności ludu śląskiego, ale i serdecznej radości, że Ojciec św. właśnie rodaka tegoż ludu, Górnoślazaka-Polaka z krwi i kości, posyła mu na pastersza.

Od dwóch tygodni istnieje w Katowicach wystawa sztuki polskiej — pierwsza wogóle tego rodzaju wystawa polska na Śląsku. Wystawione są obrazy najlepszych malarzy polskich, jak profesora Axentowicza, dyrektora Jul. Fałata, W. Kossaka, prof. Jacka Malczewskiego i innych. Wystawa budzi tutaj wielkie zainteresowanie. (Wstęp na salę jest bezpłatny), przyczem zakupy są dość znaczne.

Katowice jako stolica polskiego województwa nareszcie się przechrzcily — tj. przechrzcily niegodne polskiego miasta niemieckie nazwy ulic, jakimi dawniejsze pruskie Katowice uczciły pamięć różnych pionierów hakatyzmu: znikły nareszcie takie nazwy, jak ulica cesarska, Bismarcka, Moltkego, Kronprintza, Grundmanna i innych, a powstały nazwy ulicy Kościuszki, placu Wolności, ul. 3 Maja, ul. Mickiewicza itd., przyczem łatwo przełomaczyć się dające takie nazwy „międzynarodowe“ jak Alte Dorfstrasse, Bahnhofstrasse itp., oczywiście zmieniono na „ul. Starowiejska“, „ul. Dworcowa“ itd. Inne miasta, wsie i gminy Województwa śląskiego oddawna już mają swoje polskie nazwy ulic.

ALEKSY PAJAK

KRONIKA.

— Z MAGISTRATU.

Magistrat miasta Kalisza w myśl uchwały Rady Miejskiej, sprzedaje w składzie opałowym przy ul. Wrocławskiej róg Dobrzeckiej dla najbiedniejszej ludności miejskiej w Łwogiej bez podatku węglowego po jednym centnarze na rodzinę po cenie: Grubszy po — 4700 mk., orzech po — 4500 mk.

— NOWA TAKSA dla dorożek jednokonnnych w mieście Kaliszu od dn. 9.12 1922 r.

1. Na kolej lub z kolei z bagażem ręcznym lub bez w dzień, od 6 rano do 12 wieczór 2000 mk., w nocy od godz. 12 do 6 rano 2500.

2. Kurs po mieście w dzień — 600 mk. w nocy — 900 mk.

Parokonna dorożka o 400 mk. drożej.

3. Na kolejkę Turecką o 400 mk. drożej.

Za zamówienie dorożki dolicza się w dzień 200 mk., w nocy 400 mk.

— SPRAWOZDANIE z Kiermaszu i loterii fantowej z dn. 3 bm., odbytej w sali Rzemieślników (Chrześć, w Kaliszu na zasilenie funduszów Patronatu nad Inwalidami wojennymi i Tow. Przeciwgruźliczego.

Dochód brutto mk. 2.698.481, wydatki — 685.230; dochód netto — 2.013.251 mk.

Z powyższej sumy dla Patronatu nad Inwalidami wpłacono do Banku Ziemi Kaliskiej 1.006.625,50 dla Tow. Przeciwgruźliczego wpłacono do Banku handlowego 1.006.625,50.

— PODZIEKOWANIE.

Wszystkim Paniom, Panom wojskowym i cywilnym za poniesione trudy przy zbieraniu fantów i czynny udział podczas Kiermaszu, oraz Paniom Ziemiankom za dostarczone produkty do bufetów i żywe fanty, składam serdeczne podziękowanie.

Nadmieniam jednocześnie, że z pozostałych fantów po Nowym Roku, będzie urządzoną tańcówka z kosztem szczęścia na powyższe cele.

K. DORUCHOWSKA.

— CIĄGIENIE PANSTWOWEJ LOTERJI KLASOWEJ.

Generalna dyrekcja loterii państwowej ogłasza, że ciągnięcie II-ej klasy 6-ej polskiej państwowej loterii klasowej odbędzie się publicznie w czwartek i piątek dnia 14 i 15 grudnia 1922 r.

— WARSZAWIANKA WYSPIANSKIEGO w KALISZU. Dowiadujemy się, że Korpus Oficerski 25 p.a.p. urządza na cele kulturalno-świetlowe gwiazdkę dla żołnierza przedstawienie amatorskie w sali Stow. Rzem. Chrześc. które składać się będzie z deklaracji, obrazu dramatycznego „Warszawianki“ Wyspiańskiego i żywych obrazów. Wystawienie „Warszawianki“ — wzbudza wielkie zainteresowanie wobec tego, że w naszym mieście dotychczas nie była jeszcze wystawiona.

— KSIĄZKI NA GWIAZDKĘ.

W dalszym ciągu Księgarnia Skąpskiego sprowadziła w wydawnictwie „Eos“ z Poznania nadzwyczaj interesującą powieść Anatola France'a „Wiosna życia“ w przekładzie Edwarda Lgockiego. Rzecz ta jest dalszym ciągiem „Małego Piotrusia“ i barwnie opisuje życie autora z lat miodocianych do chwili wstąpienia do szkoły niższej, aż do czasów rozpoczęcia życia samodzielnego. „Wiosna życia“ wykazuje błędy wady szkolnictwa z połowy dziewiętnastego stulecia kreśli życie młodzieńca „na rozdrożu“, który nie wie jaką drogę wybrać w przyszłości klasycyzną czy techniczną i który po ukończeniu szkoły niższej i otrzymaniu bakałaratu przekonywa się, że właściwie nie wiele się nauczył i dochodzi do wniosku, że prawdziwa nauka następuje w wieku dojrzałym. Książkę France'a zalecić możemy, nie tylko uczącej się młodzie-

ży lecz i starszym gdyż znajduje się w niej cała masa barwnie opisanych wiadomości z historii archeologii i sztuki. Styl „Wiosny życia“ lekki i łatwy do czytania, tłumaczenie — bez zarzutu. V

— JUBILEUSZ DZIENNIKA „ROZWOJ“.

Dnia 10 bm. dziennik Rozwój w Łodzi obchodził jubileusz 25-letni swego istnienia.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św., odprawiona przez J. E. ks. biskupa Tymienieckiego, poczem odbyło się poświęcenie nowego lokalu redakcyjnego.

W uroczystości wzięli udział: dyrektor departamentu Przybylski z Gdańska; szef wydziału ministerjum kolei, Żyżkowski; dowódca okręgu gubernialnego jen. Majewski; ks. prałat Bączek; redaktor Gazety Kaliskiej, Radwan; dyrektor teatru miejskiego, Barwiński; prezes Syndykatu Dziennikarzy polskich w Łodzi, Dudziński, naczelny redaktor Rozwoju, Kolrński; przedstawiciel Agencji Wschodniej, Tarłowski oraz przedstawiciele szerokich kół społeczeństwa łódzkiego.

Po poświęceniu lokalu odbyło się śniadanie, podczas którego wygłoszono szereg mów oraz odczytano mnóstwo telegramów, nadesłanych z Warszawy i z prowincji.

— Z POCZTY.

Od 15 grudnia r. b. podwyższa się taryfę, a mianowicie:

Za list miejscowy do wagi 250 gr. — 100 mk. zamiejscowy do wagi 20 gr. — 100 mk. ponad 20 do 250 gr. — 200 urzędowe ponad 20 gr. do 2000 gr. — 200.

Kartki pocztowe — pojedyncze — 50 kartki pocztowe z odpowiedzią — 100 mk.

Druki do 50 gr. — 20 do 100 gr. — 40 mk. do 250 gr. — 100 mk., do 500 gr. — 150 mk., do 1000 gr. — 200 mk., urzędowe ponad 1000 do 2000 gr. — 200 mk.

Papiery handlowe do 250 gr. — 100 mk. papiery handlowe do 250 gr. — 150 mk., papiery handlowe do 1000 gr. — 200 mk.

Próbki towarów do 250 gr. — 100 mk. próbtow. do 500 gr. — 150 mk., prób. tow. do 1000 gr. — 200 mk.

Przekazy do 3000 mk. — 50 mk. do 6000 mk. — 70 mk. do 10000 mk. — 100 mk.

Dalej tak, jak poprzednio ponad 100.000 mk. za każde 10.000 — 50 mk..

Dopuszczalna kwota przekazu 300.000 mk.

Listy wartościowe wagowe pobiera się jak za listy zwykłe.

POLECENIE. — 100 mk.

Od deklarowanej wartości:

za każde 10.000 mk. lub część tychże — 50 mk. Paczki do 1 kg. — 200 mk., do 5 kg. — 800 mk., 10 kg. — 1700 mk., do 15 kg. — 2600 mk. do 20 kg. — 3500 mk.

Należytość manipulacyjna za paczkę wartości do 30.000 mk. — 200 mk., ponad 30.000 mk. — 1000 mk.

Zwrotne poświadczenie odbioru — 100 mk.

Za ściągnięcie pobrania od odbiorcy 50 mk.

Pisemne doniesienie na blankiecie P.K.O. 50 mk. Ekspres — 400 mk., poste restante dodatk. opłata — 50 mk.

Za doręczenie przekazów do domu; do 50000 mk. — 50 mk., ponad 50.000 do 150.000 mk. — 100 mk. ponad 150.000 do 300.000 mk. — 200 mk.

Skrzynki abonentowe dla przesyłek listowych i gazet, miesięcznie — 2000 mk., także dla listów wartościowych i przekazów 5000. mk.

Składowe za paczki za każdy dzień i za każdą paczkę — 100 mk.

ZAGRANICZNA. List zwykły do 20 gr. — 200 mk. za każde dalsze 20 gr. — 100 mk.

Kartki pocztowe — 120 mk.

Druki za każde 50 gr. — 40 mk. papiery handlowe za każde 50 gr. — 40 mk. najmniej — 200 mk. próbki za każde 50 gr. — 40 mk. najmniej — 80 mk.

POLECENIE 200 mk. Zwrotne poświadczenie odbioru 200 mk. Reklamacja — 400 mk. Ekspres 400 mk.

TELEGRAMY, opłata od wyrazu — 80 mk. najmniej — 800 mk. pilne opłata potrójna. Skrócony adres telegraficzny kwartalnie. — 9000 mk. Blankiet telegraficzny — 20 mk.

ABONAMENT TELEFONOW. podwyższono od 1 stycznia 1923 roku o 100 proc. Abonenci dla których podwyższone opłaty nie będą dogodne mogą wypowiedzieć abonament na 2 tygodnie przed 1 stycznia 1923 roku.

Opłata za rozmowy między-miastowe: na odległość do 25 klm po 400 mk. do 50 klm. po 800 mk. do 100 klm. po 1200 mk. za każde dalsze 100 klm. po 600 mk. 3 minuty rozmowy liczy się za jednostkę. Posłaniec wezwaniowy — 200 mk. rozmowa miejscowa 3 minutowa 200 mk.

Kalisz Naczelnik poczty telegrafu i telefonów Guzowski.

— ZA WYKRYCIE PRZEMYTNIKÓW.

Podług nowego rozporządzenia, wydanego przez ministra skarbu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych, za pomoc przy wykrywaniu przemytników, udzielana będzie nie tylko nagroda pieniężna, lecz także część towarów z kontrabandy.

— KRADZIEŻ GARDEROBY.

W dn. 8 bm. skradziono Sliwerskiej Helenie zamieszkałej w Kaliszu przy ul. Szopena 3 garderobę i bieliznę na sumę 100 tys. mk. Sprawczynią kradzieży okazała się niejaka Ogonowska Marcela, która skradzione rzeczy sprzedała Goldbergowej Cynke, Ogonowską osadzono w więzieniu.

OBWIESZCZENIE

Do rejestru handlowego, działu A. Sądu Okręgowego w Kaliszu wciągnięto następujące firmy:

Dnia 19 października 1922 roku:
 pod Nr. 4453 Konstancja Siwińska restauracja z wyszynkiem wódki w Słupcy, ul. Poznańska 72, właścicielka Konstancja Siwińska w Słupcy,
 pod Nr. 4454 „Józef-Ludwik Grabarczyk“, skup trzody chlewnej w celu odsprzedaży w Sieradzu, Rynek Nr. 16, właściciel Józef Ludwik Grabarczyk w Sieradzu,
 pod Nr. 4455 „Ch. Rogoziński i B. Gelbart“, handel koniami w Sieradzu przy ulicy Kaliskiej. Wspólnikami są: Chaim Rogoziński i Berysz Gelbart, zamieszkali w Sieradzu. Spółka firmowa, zawiązana na mocy umowy prywatnej z dn. 1 kwietnia 1922 roku do dnia 1 kwietnia 1923 r. Zarząd spółki należy do obydwóch wspólników.
 Dnia 21 października 1922 roku:
 pod Nr. 4456 „Jakób Kreisman“ garbarnia w Kaliszu, Wodna 17, właściciel Jakób Kreisman w Kaliszu,
 pod Nr. 4457 „Samuel Czarnożył“ sprzedaż lamp i naczyń kuchennych w Kaliszu, Wiejska 5, właściciel Salomon Czarnożył w Kaliszu.
 Dnia 23 października 1922 roku:
 pod Nr. 4458 „Ch. Landau“ fabryka wyrobów hafciarskich w Kaliszu, Wiejska 19, właściciel Chaskiel Landau w Kaliszu, Wiejska 24,
 pod Nr. 4459 „I. Maisner“, wyrób haftów w Kaliszu, Wiejska 18, właściciel Izaak Jakób Majner w Kaliszu, Wiejska 8.
 Dnia 24 października 1922 roku:
 pod Nr. 4460 „George“—Jerzy Raczkowski kawiarnia w Kaliszu, Wiejska 3, właściciel Jerzy Raczkowski w Kaliszu, Winiarska 23,
 pod Nr. 4461 „Basia Fryszman“, tartak parowy we wsi i gminie Brzeźno, powiatu Sieradzkiego, właścicielka Basia Fryszman w Brzeźnie,
 pod Nr. 4462 „Nowość“—„A. Flakowicz“, fabryka haftów w Kaliszu, Fabryczna Nr. 6, właściciel Abram Eljasz Flakowicz w Kaliszu.

Dnia 25 października 1922 roku:
 pod Nr. 4463 „Herman Kryszek“, handel surową wełną w Kaliszu, Wiejska 13, właściciel Herman Kryszek w Kaliszu,
 pod Nr. 4464 „M. Rzepczyński“, handel win, wódek i towarów kolonialnych w Kleczewie, Słupecka 30, właścicielka Wanda Rzepczyńska w Kleczewie,
 pod Nr. 4465 „Władysław Galantkiewicz“, restauracja z wyszynkiem wódek w Kleczewie Słupecka 21, właściciel Władysław Galantkiewicz w Kleczewie,
 pod Nr. 4466 „Jетка Fordońska“, handel towarami manufakturowymi, bielizną i naczyniami kuchennymi w Zagórowie, właścicielka Jетка Fordońska w Zagórowie, Duży Rynek 6,
 pod Nr. 4467 „Lewin Gryzde“, sprzedaż konfekcji i towarów lokciowych na jarmarkach i w sklepie w Zagórowie, Szkolna 8, właściciel Lewin Gryzda w Zagórowie.
 pod Nr. 4468 „Marja Pstrokońska“, gorzelnia w Małkowie, gminy Bartochów powiatu Sieradzkiego, właścicielka Marja Pstrokońska w Małkowie,
 pod Nr. 4469 „Marcin Szczęsny“, sklep kolonialny i sprzedaż wyrobów mięsnych we wsi Dąbrowa-Wielka, gminy Barczew, pow. Sieradzkiego, właściciel Marcin Szczęsny we wsi Dąbrowa Wielka,
 pod Nr. 4470 „Zygmunt J. Siemiątkowski“, tartak i gorzelnia we wsi Męcka Wola, gminy Wojślawice, powiatu Sieradzkiego, właściciel Zygmunt J. Siemiątkowski we wsi Męcka-Wola.
 pod Nr. 4471 „Szymon Wołkowicz“, skup w celu odprzedaży trykotarzy i konfekcji w Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Złoczewie, powiatu Sieradzkiego, właściciel Szymon Wołkowicz w Złoczewie,
 pod Nr. 4472 „Władysław Stepień“, młyn wodny we wsi Rożdżały, gminy Zadzim, pow. Sieradzkiego, właściciel Władysław Stepień we wsi Rożdżały.
 pod Nr. 4473 „Szlama Zilberstajn“, handel jajami i masłem w Kaliszu przy ulicy Wiejskiej 24, właściciel Szlama Zilberstajna w Kaliszu,

pod Nr. 4474 „A. Markowicz“, sprzedaż farb olejnych w Kaliszu, Wrocławska 35, właściciel Abram Majer Markowicz w Kaliszu, Wrocławska 23,
 pod Nr. 4475 „Józef Szatkowski“, skład win, wódek i towarów kolonialnych w Kaliszu, Wrocławska 34, właściciel Józef Szatkowski w Kaliszu, Wrocławska 98,
 pod Nr. 4476 „Konkordja-Mendel Berek Traube“, fabryka haftów w Kaliszu, Wiejska 31, właściciel Mendel Berek Traube w Kaliszu.
 Dnia 26 października 1922 roku:
 pod Nr. 4477 „Jan Banasiak“, sprzedaż artykułów spożywczych w Kaliszu, Podgórze 16, właściciel Jan Banasiak w Kaliszu,
 pod Nr. 4478 „D. Polacz“, wyrób haftów w Kaliszu, Wiejska 1, właściciel Dawid Polacz w Kaliszu, Nowa 18,
 pod Nr. 4479 „Chiel Warszawski“, sprzedaż obuwia i skór w Kaliszu, Wiejska 5, właściciel Chiel Warszawski w Kaliszu,
 pod Nr. 4480 „Władysław Ciupiński“, sklep masarski w Warcie, Sieradzka 92, właściciel Władysław Ciupiński w Warcie.
 Dnia 27 października 1922 roku:
 pod Nr. 4481 „M. Saganowski“, księgarnia w Złoczewie, Sieradzka 4, właściciel Maksymilian Saganowski w Złoczewie.
 Dnia 28 października 1922 roku:
 pod Nr. 4482 „M. Kruk“, sprzedaż galanterji w Kaliszu, Wiejska 4, właściciel Mojżesz Kruk w Kaliszu.
 pod Nr. 4483 „A. Świadkowski“, sklep spożywczy w Kaliszu, Wiejska 3, właściciel Antoni Świadkowski w Kaliszu.
 pod Nr. 4484 „Majer Rakowski“, sprzedaż towarów kolonialnych i nasion w Kaliszu, Wrocławska 35, właściciel Majer Rakowski w Kaliszu,
 pod Nr. 4485 „Maurycy Weiss“, handel ziemioplodami w Kaliszu, Wiejska 12, właściciel Maurycy Weiss w Kaliszu.
 Kalisz, dnia 7 grudnia 1922 roku.
 Sąd Okręgowy Wydział Rejestrowy w Kaliszu.

Najnowszych tańców
 jak: **One-step, Boston, Tango, Shimmy, Fox-trot** w krótkim czasie wyucza
J. GUTFREUND.
 Lekcji udzielam pojedynczym osobom lub w zamkniętych kółkach. 3247
 Informacji każdodziennie zasięgnąć można w prywatnym mieszkaniu **Wiejska 14.**

Radca Sanitarny Dr. Pulvermacher
 Specjalista od chorób ocznych
 POZNAŃ. Telef. 3426.
 PLAC NOWOMIEJSKI 7, róg Młyńskiej 9. 3269

ZAKŁADY GRAFICZNE (DRUKARNIA)
 z kompletnym urządzeniem i zapasem papieru, w jednym z większych miast Wlkp., jest do sprzedania z powodu zmiany stanowiska. — Cena 20—25 milj. Zgłoszenia pod „G. W. 2941“ do „Reklamy Polskiej“ Tow. Akc. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6. 3311

SWIERZBĘ
 w ciągu 3-ech dni leczy uznana przez powagi lekarskie „Maść“ P-ra Hebdy, nie plami bielizny ma przyjemny zapach. 2443
 Dla koni od swierzby i parcza „EKWOL-HEBDA“.
 Na Hemoroidy-roślinne świeczki **RATELIN-HEBDA**
 Przedstawicielstwo na Kalisz: **Apteka J. Kijewski.**

PTOREBKI PORTFELE
 Najtańsze źródło zakupów
P. STIFT—WIEJSKA 5.
 Sprzedaż w mieszkaniu.

Platery
 FRAGETA, NORBLINA, HENNEBERGA.

SYPIALKA
 jasna z marmuram i lustrem korzystnie na sprzedaż. Wiadomość w administracji Gaz. Kal. 3260

Zgineła karta pobytu
 wydana przez Starostwo w Kaliszu na imię Nikanora Bandarowa. 3305

Do sprzedania
sklep spożywczy
 w dobrym punkcie. Wiadomość w Adm. Gaz. Kal. 3303

Zgineły
 papiery na wyjazd do Francji wydane w Warszawie na imię Antoniego Rybarczyka rocz. 1881. 3301

Zginął dowód osobisty
 wydany przez Urząd gm. Pamięcin na imię Franciszka Gościnińskiego rocz. 1896. 3304.

Kalendarze
Marjańskie i inne oraz ścienne i kieszonkowe do nabycia u **Parczyńskiego** ul. Parkowa 9. 3141

Choroby żołądka, kiszki, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczą
SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA
Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut“. Sprzedają apteki i składy apteczne- 1922

Przedzalnice
 małe maszyny do lnu i małe gremple do wełny wykonywa fabryka maszyn **w Warszawie ul. Wilcza 2.** Inż. W. ŻÓRAWSKI. 3050.

Kopalnia złota! ~~W~~ **Kopalnia złota!**
Rakarnia powiatowa
Fabryka sztucznych nawozów
 nowoczesnie urządzona, do tego 70 mórg ziemi, włącznie 2 morgi łąki, kuźnia, garaż z kompl. żywym i martwym inwentarzem, budynki jak i dom mieszkalny o 7 pokojach I klasy jest korzystnie do nabycia. Zgłoszenia uprasza: **Kazimierz PRZYBYŁ, Poznań, ulica Jasna 10.** 3128

Zginął paszport
 wydany przez Urząd gm. Brudzew na imię Władysława Kaczmarkiewicza. 3307

FIRANKI i KAPY
 w najnowszych modelach na sprzedaż po cenach przystępnych, ulica Piaskowa Nr. 5, m. 10, III piętro. 3308

Zgineła karta zwolnienia
 wydana przez PKU. w Kaliszu na imię Hersza Nieznanowskiego, rocz. 1900. 3309

TKACKIE warsztaty ręczne ulepszone mocnej budowy i przybory na składzie w Warszawie ul. Wilcza 2.
 Inż. ŻÓRAWSKI, Fabryka maszyn. 2934